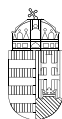

ZALASZENTBALÁZSI FALUKÖNYV ÉS KALENDÁRIUM

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

JANUÁR

Magyar kultúra napja

A magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük meg minden év január 22-én, annak emlékére, hogy Kölcsey Ferenc 1823-ban Csekén ezen a napon fejezte be – „a magyar nép zivataros századaiból” vett példákra épített költeményét – a Himnuszt.

Az évfordulóval kapcsolatos megemlékezések alkalmat adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredek hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének, felmutassuk és továbbadjuk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket. A jeles eseményt a helyi általános iskolában is megünneplik, zenei tudásukkal szórakoztatják a tanulók a megjelenteket.

Süteményfesztivál

A több éve megrendezésre kerülő program fő szervezője a Zalaszentbalázi Fiatalok Egyesülete (ZAFE). A népszerű versenyre több kategóriában lehet nevezni az otthon készített süteményekkel. A versenyre többféle ízesítésű: édes-krémes, sós, tejszínhabos, sütés nélküli tésztákat és tortákat is szívesen látnak.

A településen sokan sütnek rendszeresen, aminek a szervezők különösen örülnek. A koronavírus járvány ezt a rendezvényt is megszakította, így a korlátozások miatt 2021-ben egy szabadtéri fánkfesztivál került megrendezésre. A süteményfesztivál megszervezésével az egyesület célja az, hogy a helyi asszonyok a hagyományos, népi sütemények receptjeit továbbadják a fiatalabb generációk számára.

Zalaszentbalázi Fialok Egyesülete – ZAFE

Az egyesület 2000 óta működik Zalaszentbalázon. Főként közép- és főiskolásból álló lelkes csapat alapította azzal a céllal, hogy minél több szabadidős rendezvényt szervezzenek, ezzel is színesítve a mindennapokat. Számos szüreti felvonulást, majális, sportnapot, kézműves délutánt, bált, nyári tábort, Mikulás-ajándékozást szerveztek az elmúlt két évtized alatt.

Az egyesület taglétszáma 30 fő körül van. Az alapító tagok egy részének már családja van. Évről évre jönnek újabb jelentkezők, aktív fiatalok, akik szeretnének tenni a faluért. Nekik egy helyi rendezvény fontosabb, mint egy buli a közeli városokban. Közösen ötletelnek, hogy mit és hogyan kellene csinálni. Az egyesület tagjai közt is vannak nagyobb korkülönbségek, ezért igyekeznek odafigyelni, hogy minden korosztály számára legyenek programok, szabadidős tevékenységek.

A jövőben szeretnének új programokat szervezni, hogy minden hónapban legyen egy-egy ZAFE rendezvény, mely a mai rohanó világban segít kikapcsolódni az embereknek, valamint új közösségeket és barátságokat kialakítani. Mindezzel vonzóbbá kívánják tenni az életet Zalaszentbalázon. Az egyesület elnöke a 2021 évi tisztújításig Horváthné Beczki Krisztina volt. Jelenleg Bari Istvánné az egyesület elnöke.

FEBRUÁR

Balázs nap

Február harmadika Szent Balázs napja. A hagyomány szerint Balázs örmény származású püspök volt, aki a keresztényüldözés áldozata lett, vértanúhalált halt. A késő középkorban a tizennégy segítő szent közé sorolták. Szent Balázs elsősorban a torok, a kiáltók, énekesek védőszentje, de az orvosok, posztókereskedők, gyertyaöntők, fúvós zenészek is védőszentjüknek tekintették. Gyakran a kedvező időjárásért is segítségül hívták.

Balázs-napi hagyományok, népszokások Balázs-áldás, balázsolás

Balázs-napkor a templomba vitték a gyermeket, akinek a torkához a pap két keresztbe tett, vagy Y alakban hajlított és összekötött gyertyát tartott, miközben a Balázs áldás szavait mormolta: „Szent Balázs püspök és vértanú esedezése által mentsen és őrizzen meg téged az Úr a torokbaj és minden egyéb bajoktól az Atyának, Fiúnak és Szentlélek Istennek nevében. Amen.”

Zalaszentbalázson több mint egy évtizede a Zalaszentbalázi Népdalkör Egyesület rendezi meg a Balázs napi dalostalálkozót, amikor is több népdalkört látnak vendégül és színvonalas estét tartanak az érdeklődőknek.

Zalaszentbalázi Népdalkör

A népdalkör 1998-ban alakult meg. Rendszeresen szerepelt a KÓTA által kiírt népzenei versenyeken, és a Vass Lajos Népzenei Szövetség által rendezett fesztiválokon. 14 arany, 2 ARANYPÁVA és a XIII. Vass Lajos népzenei verseny Kárpát-medencei döntőjén szerzett NÍVÓDÍJ büszke tulajdonosai. 10. jubileumukra elkészült az első CD lemezük is. Állandó rendezvényük a településen a Balázs nap. A népdalkör kezdeményezésére jött létre a Somogy megyei Szentbalázsszal a testvértelepülési kapcsolat, melyet éveken keresztül ápolnak, illetve ápolnak. Repertoárjukban leginkább helyi, zalai népdalcsokrokat énekelnek Horváth Károly és Vajda József gyűjtéséből, de szívesen adnak elő más tájegységek tréfás, vidám hangulatú népdalaiból is. Állandó résztvevői a helyi rendezvényeknek, mint pl. falunap, szüreti mulatság, hegyi búcsú, szenteste az éjféli mise. A művészeti csoport vezetője Beke Miklósné.

Maszkázás

A farsangot a néphagyományban a táncmultságok, bálók és a nagy evés-ivások jellemzték, ugyanakkor az önfeledt szórakozás mellett számos más népszokás is köthető az időszakhoz. A hagyományokat az óvodában és az iskolában továbbra is őrzik. Farsang alkalmából, a gyermekek öltöznek be különféle jelmezbe, illetve adnak elő színvonalas produkciókat.

A településen néhány éve a húshagyókeddi maszkázás hagyományát is felélesztették. 40-50 fős csoport indul maszkázni, nagy zajt keltve járják a falut, a lakók pedig fánkkal, forralt borral várják a házak előtt a csoportot.

MÁRCIUS

Zalaszentbalázi közösségi színtér – Kultúrház

A helyi lakosság rendszeres vagy alkalmi közművelődési tevékenységének, a lakosság önszerveződő közösségeinek támogatása érdekében önkormányzati fenntartás alapján működik.

A közösségi színtér szervezésében évente több rendezvényt tartanak a kultúrházban. Ilyen például az idősek napja, a szüreti mulatság, az adventi készülődés, a zenés szüreti must-mustra, a Mikulás-ünnepség, a falukarácsony és a dalostalálkozók.

A kultúrház helyet biztosít a Népdalkör Egyesület és a Vasasok Nótakör számára a rendszeres heti próbákhoz, itt tartja összejöveteleit a Nyugdíjasklub és a horgolósakkör is. Családi rendezvények megtartására is van lehetőség.

A kultúrház belső terei az elmúlt években folyamatosan megújultak. 2022-ben a Magyar Falu Program keretében az épület homlokzata is felújításra kerülhetett. Járdá épült, ami összeköti a kultúrházat a könyvtárral és az iskolával, valamint akadálymentes bejárat került kialakításra. A közösségi életet erősítik a kultúrház elé telepített játékeszközök, a ping-pong asztal és a polibool.

Idősek napja

Évtizedes hagyomány a településen, hogy minden évben köszöntik a település idősebb lakóit. Az idősek napi rendezvény általában március hónapban kerül megrendezésre, a COVID járvány időszakában azonban elmaradt. Szokás szerint a polgár-

mesteri köszöntő után az óvodások, iskolások és a helyi kulturális csoportok szórakoztatják a vendégeket, majd a bensőséges műsor után az önkormányzat vacsorával kedveskedik a résztvevőknek.

Nemzeti ünnep – a márciusi forradalom és szabadságharc ünnepe

Március 15-e az 1848-49-es magyar szabadságharc kezdetének ünnepe. Jelképpé vált, nemzetünk szabadságszeretetét, szabadság utáni vágyát fejezi ki.

Az iskola hagyományos nagyszabású rendezvénye az 1848-49-es forradalom és szabadságharc ünnepe. Az 5. osztályos tanulók készülnek ünnepi műsorral a kultúrotthonban. Minden tanuló iskolai egyenruhában, kokárdával vesz részt az ünnepélyen.

Ehhez az ünnephez kapcsolódóan plakátversenyt szerveznek az osztályok számára. Az elkészült munkákat értékelik és díjazzák.

A programsorozat része az iskolai szavalóverseny, melyen a versmondó diákok mérhetik össze tudásukat.

ÁPRILIS

Húsvéti közterületi dekoráció

Évről-évre bővülő dekorációval teszi hangulatossá az önkormányzat a település köztereit. Egy részük az évszakok váltakozásához illő hangulatokat ragad meg, másrészüik az ünnepre várakozást vetíti előre. A gyerekek kedvencei a húsvéti dekorációk, a nyuszik, kiskacsák és társaik. Valamennyi díszlet alkalmas arra, hogy a közelükben fénykép készüljön a gyerekekről, és ez a lehetőség egyre népszerűbb is a családok körében.

Községi könyvtár

2019-ben felújításra került az iskola tőszomszédságában található könyvtár. A települési és iskolai könyvtárként is üzemelő létesítményben több ezer könyvből lehet választani, helyben olvasásra 5-6 féle folyóirat áll rendelkezésre, illetve lehetőség van DVD kölcsönzésre.

A könyvtár Zalaszentbalázs Község Önkormányzata és a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár együttműködési megállapodása alapján működik. Ellátó könyvtára a Halis István Városi Könyvtár Nagykanizsán.

A könyvtár szolgáltatásai között a kölcsönzés, helyben használat, információszolgáltatás, kulturális közösségi rendezvények, számítógép használat, internet elérés, fénymásolás, fotózás, könyvtárközi kölcsönzés támogatása szerepel.

Az iskola hagyományos rendezvénye a könyvtárak világnapjához kapcsolódó Könyvünnep, amelyet idén április 14-én tartunk.

Kortárs írókkal, költőkkel találkozhatnak a tanulók. A tavalyi évben Vig Balázs, Varró Dániel tartott előadást az iskolában. Tóth Péter Lóránt pedig rendkívüli irodalom órát tartott Radnóti Miklós életéről.

Az író-olvasó találkozó előtt könyvcserre zajlott az aulában. Itt lehetőségük volt a gyerekeknek az otthonról hozott könyvek cseréjére.

Emlékünkben él Dr. Gócze Rezső

1947 – 1982 között tanított Zalaszentbalázson, évtizedeken keresztül a zalaszentbalázi iskola igazgatója volt. Vezetése alatt-különösen a '60-as, '70-es években – pezsgő kulturális élet jellemezte a falut. Sikeresen szereplő népdalkör és citerazenekar, néptáncsoport, színjátszókör, kézimunka- és honismereti szakkör működött. A tanár úr éveken keresztül – honismereti szakkört vezetve az iskolában – gyűjtötte tanítványaival a község múltjának még fellelhető tárgyi emlékeit. Hosszú évek könyvtári és levéltári kutató munkája eredményeként született meg nagyszerű könyve a településről, Zalaszentbalázs és vidéke – falutörténet a kezdetektől 1956-ig címmel.

Zalaszentbalázs település a hosszú évtizedeken át végzett iskolai és közösségi tevékenységéért Dr. Gócze Rezsőnek díszpolgár címet adományozott. 2016-ban a keszthelyi köztemetőben helyezték örök nyugalomra.

MÁJUS

Néhány éve ünnepélyes keretek közt avatták fel a helybéli Dienes Gyula művész-tanár Szent Balázst ábrázoló fából készült szobrát. A település főutcáján haladva, már messziről észrevehető a szobor az önkormányzat előtti téren. A szobor életnagyságú, Szent Balázs egyik kezében pásztorbot, a másikban keresztben álló két szál gyertya. Ruházata a szokásos püspöki palást és a fejfedő süveg, a mitra.

Dienes Gyula művész-tábor is hozott Zalaszentbalázásra, ami már évtizedes múlttal bír. Az alkotótábor résztvevői a kultúrházban töltik a három napot. A tábor nyitott a helyi érdeklődők előtt, lehetőség van az alkotás folyamatába is betekinteni. Az alkotótábor kiállítással zárul.

Zalaszentbalázi Napköziotthonos Óvoda

Az óvoda ünnepei, eseményei, rendezvényei már hagyománnyá váltak. Igaz az elmúlt években a járványveszély miatt többségükben a nyilvánosság kizárásával valósultak meg.

Az ünneplés lényege sokszor nem is maga az ünnep, hanem az a sok-sok előkészület, ami rengeteg tevékenységre, ötletek kidolgozására, önálló elképzelések megvalósítására ad lehetőséget. Az előkészület az óvodán belüli közösségi érzés alakítására igen kitűnő alkalmat teremt és egyben kapcsolódási lehetőség a családokhoz, a falu közösségéhez. Nem másról van itt szó, mint az értékeremtés folyamatáról és a gyermekek által létrehozott érték, alkotás, ötletmegvalósítás közös örömről. Ennél komolyabb közösségalkotó tevékenységet keresve sem lehet találni. Fontos, hogy az ünnep, az esemény egyaránt a gyermek érzelmeire hasson, nem beszélni kell róla, hanem megéreztetni a nap, az esemény másságát.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei a Mikulás-nap, az anyák napja, a gyermeknap. Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek a karácsony, a farsang, a húsvét, valamint a nemzeti ünnepek.

Mikuláskor bábelőadást láthatnak a gyerekek, a Mikulást énekkel, versekkel köszöntik a gyerekek. Anyák napján versekkel, énekekkel, ajándékkal köszöntik az édesanyákat, nagymamákat. Gyermeknap alkalmából 2021-ben például a népi játszóház tevékenységeit próbálhatták ki a gyerekek. Az adventi időszakban sokat barkácsolnak, kézműves tevékenységeket sajátítanak el a kicsik, több alkalommal kirakodóvásárt is szerveznek, de az adventi koszorún a gyertyagyújtás sem maradhat el, az ajándékkészítés mellett. A kultúrházban szervezett adventi hétvégéken is szívesen részt vesznek az óvodások. Karácsonykor betlehemi műsort adnak elő, amit az óvoda falain kívül a faluban is több helyszínen bemutatnak a szabadban. Farsangkor maskarákat öltenek és az óvodai zene-tánc-felvonulás után hangos vonulással kimennek a faluba és „elkergetik a telet” húshagyókedden. A húsvéti időszak várakozással teli: sokat barkácsolnak, tojást festenek és a nyuszifészek elkészítése sem maradhat el. A nemzeti ünnepek méltó hangulatához hozzátartozik a kokárda, zászló, csákó, párta készítése. Az óvodások az időseket is több alkalommal köszöntik műsorral az önkormányzat által szervezett ünneplésen.

JÚNIUS

A Szent Iván-i tűzgyújtás

A szertartásos tűzgyújtás legfontosabb időpontja június 24-e előestéje volt. A más időpontokban gyújtott ünnepi tüzek népszerűsége nem vetekedhetett a nyári napforduló időpontjában gyújtott tűzzel. A falun kívül, dombon, temetőben csontokból, szemétből raktak tüzet, hogy nagy füstje legyen, és ezzel a gonosz szellemeket, sárkányokat elűzzék. „Mintha az ördögnek akarnának tömjénezní.” A tüzet a leányok vagy a legények átugrálták, s az ugrás sikerének mágikus jelentőséget tulajdonítottak, ilyenkor a lányok férjhez menésére is jósoltak. A tűzgrás alkalmából a tűzbe dobott gyümölcsnek gyógyító erőt tulajdonítottak. Szokás volt mezei virágokból, füvekből koszorút kötni s ezt a ház elejére akasztani, tűzvész ellen.

Szent Iván-éj titokzatos értelmű és hatású népi virrasztás: a fény, az élet, a szerelem, a termékenység ünnepe. Még a huszadik században is a határban rakott nagy tűz mellett töltötte az éjszakát az egész falu, énekkel, szertartásos táncokkal ünnepelve az élet dalát.

Az év leghosszabb nappala, a föld bősége, szépsége, ereje teljében. Csúcspont. Ettől kezdve rövidülnek a napok, míg a téli napforduló napján újra meg nem fordul a Nap járása.

Szent Iván-éji vigasság Zalaszentbalázson

Zalaszentbalázson nagy hagyománya van a falunapnak, amely Szent Iván-éjhez kötődik. A rendezvény rendszerint a sportpályán kerül megrendezésre.

A szervező önkormányzat számos attrakcióval készül a gyerekeknek és színpadi produkciók is hozzájárulnak a felhőtlen szórakozáshoz. 2022-ben főzőverseny és tombolasorsolás is színesítette a programot, a napot jó hangulatú szabadtéri bál zárta.

Bűnmegelőzési és közlekedésbiztonsági napok

A bűnmegelőzési program a településen nagy sikert aratott minden korosztály számára. Az előadás során ismertetésre kerültek a mai kor bűnözési szokásai, amely elsősorban az időseket érinti. Az előadások végén élvezetes kutyás bemutató volt a Piac téren. 2022-ben két alkalommal is megvalósult közlekedésbiztonság program az óvoda és az iskola tanulói részére. Ez utóbbi azért is különösen fontos, mivel a település óvodája és iskolája egy forgalmas főút mellett helyezkedik el.

A két program bekapcsolódik az éves önkormányzati programtervbe, mert a település vezetése fontosnak tartja, hogy egy élhető, biztonságos település legyen Zalaszentbalázs minden korosztály számára.

JÚLIUS

Hegyhátak találkozója

Zalaszombatfalván 2002-ben a Keceli hegyrész egy parkosított részén lakossági kezdeményezésre Szent Orbán szobrot állított fel az önkormányzat. A szobrot Boa Endre és Bedi László faragók készítették. A szobor szépen kidolgozott, Szent Orbánt püspöki süvegében, jobb kezében egy boros kupával, lábainál szőlőfürtökkel ábrázolja. I. Orbán pápát a szőlő, a szőlőművelők, kádárok, kocsmárosok védőszentjeként tisztelik.

Az önkormányzat minden évben hegyi búcsút szervez a szobornál. A környező hegyhátakról összegyűlnek a szőlőbirtokosok, rokonok, baráti társaságok, ahol a finom ételek mellett kulturális program is biztosítja az önfelelt szórakozást.

„Kidobós” sportnap

Zalaszombatfalván több éves hagyománya van a kidobós labdajátéknak. Ezt az aktív mozgást igénylő játékot helybeli egyetemista fiatalok indították útjára Kovács Kelemen vezetésével, aki azóta is a rendezvény főszervezője. A sportnaphoz a szervezeti keretet a Zalaszombatfalvási Fiatalok Egyesülete biztosítja. Néhány éve pályázati forrást is sikerült nyerniük, melyből sátrakat és sporteszközöket szereztek be.

A kidobó összehozza a játékosokat, amellett rendkívül intenzív, minden izmot átmozgató labdajáték. A közös sportolást követően este a korábbi évekről készített kisfilmmel felelevenítik emlékeiket a résztvevők, majd a program bográcsozással és szalonnasüttéssel zárul.

Zalaszentbalázs és Pölöskefő Községek Polgárőr Egyesülete

Az egyesület 2005-ben alakult. Az egyesület Zalaszentbalázs és Pölöskefő közbiztonsága és településbiztonsága megtartásáért és javításáért jött létre, ez mellett szívesen kapcsolódnak be különböző kulturális rendezvények lebonyolításába is. Képviselője Tóth Zoltán, aki 2010 óta irányítja az egyesület munkáját.

Az egyesület célja a közbiztonság és a közrend megteremtésében, valamint fenntartásában való önkéntes lakossági részvétel erősítése együttműködve a rendőrséggel, az önkormányzattal, minden állami, illetve társadalmi szervezettel és szövetséggel, amely elősegíti az egyesület eredményes működését.

Az egyesület több mint egy évtizede rendszeresen szervez polgárőr napot a hegyen, ahol játék-és sportolási lehetőség várja a gyerekeket és felnőtteket, a közös főzés pedig kiváló alkalom a kötetlen beszélgetéshez. Az egyesület ezen kívül évek óta biztosítja az önkormányzat valamennyi rendezvényét, valamint kerékpáros versenyt, iskolai rendezvényeket, illetve forgalomirányítást végez.

AUGUSZTUS

Nagyboldogasszony templom

A Zalaszentbalázs központjában álló, műemlék jellegű templomot Inkey Boldizsár építtette 1781-ben, tornya 1784-ben épült. A dombtetőn, szabadon álló, egyhajós, egyenes szentélyzáródású templom, keleti homlokzata előtt toronnyal, a szentély felől kontyolt nyeregtetővel, a szentély déli oldalához csatlakozó sekrestye-oratóriummal épült. A templom jellemző stílusa a barokk. A hajó és szentély csehsüveg boltozatos, a hajó bejáratán karzat található. Benne márvány mintázatú fa szószéket, több barokk szobrot és XVIII. századi domborművet csodálhatunk meg.

Berendezése a 18. század második felétől a 20. századig készült. A keresztelőkút, a szószék, a padok a 18. század végén készültek. A főoltárkép és a karzatmellvéd oltárképei a 19. századból valók. Tabernákulum (oltárszekrény) található a szentélyben és a hajóban, Szent László és Szent István-szobor, három apostolt ábrázoló domborműtöredék a szentélyben. Az oltárasztal, az ambó (emelvény), a húsvéti gyertyatartó a 20. század második feléből való. A templomkertben Szeplőtelen Mária-szobor és kőfeszület található.

A zalaszentbalázi falu búcsúja

A búcsú Nagyboldogasszony ünnepéhez köthető, amely augusztus 15-ére esik. Mária mennybemenetelének és Magyarország Mária oltalmába ajánlásának ünnepe. Mária népiesen: Nagyasszony. Napjainkban az ünnep Jézus édesanyja mellett tágabb értelemben minden édesanyjának, minden nőnek szól, akik a nőiség méltóságát viselik.

Nagyboldogasszony az egyik leggyakoribb templom-patrocíniumnak számít Magyarországon, ebbe a körbe tartozik a zalaszentbalázi Nagyboldogasszony templom is, a településen „búcsúi” szentmisét a mai napig szép számmal látogatják. Magát az ünnepet több évtizeden keresztül minden esetben az augusztus 15-éhez legközelebbi vasárnapra helyezték.

Egykor nagyobb közösségi szerepe volt ennek az ünnepnek. Idegenek rendszerint csak a szomszédos falvakból jöttek, mert ez elsősorban a falu ünnepe volt, melyre igyekeznek azok is hazajönni, akik más faluba, esetleg más országgrészbe származtak el. Az ünnepet vasárnapi misével, vendégvárással, ünnepi ételekkel, zenével, tánccal ülték meg. Este a hagyományos búcsúi bál következett. Mára ez a hagyomány a faluban megkopott, átalakult. Magát a búcsút, Nagyboldogasszony ünnepét még megtartják, de az egykori búcsúi hangulatra csak néhány sátor emlékeztet.

Emlékünkben él Tamás László plébános

1922. április 17-én született Balatonmagyaródon. Mindszenty József püspök szentelte pappá 1944. december 7-én Veszprémben. 1955-től 2001-ig, közel ötven évig végezte plébánosként lelkipásztori teendőit a hívek között Zalaszentbalázson, és tevékenyen részt vett a közösségi életben is. A település lakói befogadták és nagyon megszerették. Fontosnak tartotta, hogy a zalaszentbalázi plébániához tartozó egyházi épületek megóvása megtörténjen.

1975-ben püspöki tanácsossá, 1993-ban a Tanácsosok Testülete tagjává, 1994-ben főesperessé választották.

Tamás László plébánost halála után a településen helyezték örök nyugalomra, emlékét a község plébániája falán elhelyezett emléktábla őrzi.

SZEPTEMBER

Szüreti felvonulás és mulatság

Szokás volt régen az egyes betakarítási időszakok lezárása valamilyen ünneppel. A leggyakoribb ilyen esemény az aratóbálok mellett Zalaszentbalázson is a szüreti felvonulás és az azt követő bál volt. Igazi hangulatot tudott teremteni, amikor még lóháton ült a kisbíró és lovasfogatok szállították a felvonulókat.

A szüreti mulatság továbbra is hagyomány a településen, az évek során változatos formában ünnepelték meg. Volt szüreti felvonulás, volt hagyományörző szőlőlópás, mustpréselés, régi szüretelő eszközök bemutatása, más alkalommal neves előadókkal szórakoztatták a résztvevőket.

Zalaszentbalázi Vasasok Nótaklub

Évtizedes múltra tekint vissza a településen a Zalaszentbalázi Vasasok Nótaklub. Tagjait férfiak alkotják, a kislétszámú, ugyanakkor lelkes társaságvezetője Gyuricza József. Nem múlik el nélkülük rendezvény a faluban, rendszeres fellépők idősek napján, a hegyi búcsúban, a szüreti mulatságon vagy éppen a dalostalálkozón. Ez utóbbi a saját rendezvényük, ez alkalomra rendszeresen dél-zalai hagyományörző csoportokat látnak vendégül. Repertoárjukban megtalálhatóak helyi népdalok, katonadalok és magyar nóták is.

Dalostalálkozó

Hagyománnyá vált, hogy a szüret utáni időszakban a helyi Vasasok Nótakör tagjai dalostalálkozót szerveznek. Felemelő érzés számukra, hogy a tagok és a meghívott nótakörök, dalkörök számára megadhatják annak a lehetőségét, hogy egy kellemes összejövetel, közös éneklés során kipihenhessék a szüreti fáradalmakat. A már több ízben megrendezett dalostalálkozón Zalaszentbalázs és Dél-Zala hagyományőrző csoportjai adnak randevút egymásnak a településen. A találkozó helyszíne a kultúrház, a műsor után pedig az önkormányzat támogatásával a meghívott csoportokat vendégül látják.

OKTÓBER

Zalaszentbalázi Petőfi Sándor Általános Iskola

Egyéni arculata az iskolának, hogy tagiskolája a Nagykanizsai Farkas Ferenc Zene- és Aranymetszés Művészeti Iskolának. A diákok helyben kapják a művészeti képzést. Az iskola arculatát alapvetően meghatározza a „Szép Zalában születtem” országos népdaléneklési verseny, melynek területi döntőjét már több mint 20 éve szervezi meg. Évről évre egyre többen és szívesebben jelentkeznek a megmérettetésre.

Az intézményben a szabadidőspport, az idegen nyelv oktatása, a tehetséggondozás és a felzárkóztatás jelenik meg erőteljesen. A tehetséggondozás sikere, hogy kimagasló eredmények születnek megyei, országos tanulmányi, sport és kulturális versenyeken.

Hagyományok őrzése az általános iskolában

Az iskola segíti a művészeti oktatást, a hagyományőrzést, a hagyományápolást, minden tanszakon biztosítanak a gyerekek számára művészeti képzést. A Farkas Ferenc Zene- és Aranymetszés Művészeti Iskola tagiskolájaként a következő művészeti csoportok működnek az iskolában: néptánc tanszak két csoporttal, képzőművészet tanszak, szintetizátor tanszak, népzene tanszak. Az iskola fenntart énekkart, valamint két gyerektánc csoportot.

Az iskola tanulói rendszeres szereplői az önkormányzati rendezvényeknek. Színvonalas előadásikkal mindig biztosított a siker.

Az aradi vértanúk emléknapja

Az iskolában hagyományosan minden tanévben megünnepelik az aradi vértanúk emléknapját október 6-án. A 6. osztályos tanulók az osztályfőnökük irányításával ünnepi műsort adnak a kultúrotthonban. A műsorról fotókat készítenek, melyek megjelennek az iskola honlapján. Az ünnepség nyilvános, ahova meghívják a falu vezetőit és a szülőket is.

Az októberi forradalom és szabadságharc

Az 1956-os forradalom és szabadságharc Magyarország népének a sztálinista terror elleni forradalma és a szovjet megszállás ellen folytatott szabadságharca, amely a 20. századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseménye volt. Az 1956-os forradalom és szabadságharc megünneplésének helyszíne a kultúrház, a műsort minden évben a 8. osztályos tanulók adják. Az ünnepi hangulat megteremtését, az események megértését dalok, videók segítik. Az ünnepség nyitott a falu lakói számára és alkalmat adnak a szemléletformálásra, az összetartozás erősítésére és a nemzeti öntudat kialakítására.

Őszi hangulatok a település közterein

A településen nemcsak az ünnepek díszei jelennek meg a köztereken. Az évszakok hangulatából merítve szebbnél szebb őszi dekoráció is díszíti az utcákat.

NOVEMBER

PIACTÉR – új közösségi szintér

A 2021-ben átadott termelői piacon hagyományteremtő szándékkal vezette be az önkormányzat az adventi vásárt. Nagy érdeklődés mellett zajlott a bronz-ezüst-arany vasárnapi vásár. Az érdeklődők mintegy húsz termelő választékos termékeiből válogathattak élelmiszereket, kézműves ajándéktárgyakat. Az önkormányzat forralt borral, teával, aprósüteménnyel kínálta a jelenlévőket, így négy vasárnapon át kellemes adventi hangulat alakult ki a Piac téren. Az ünnepek alatt közösségi szintéreként is bemutatkozott a fedett termelői piac. A járvány elleni hatékony védekezés érdekében több rendezvényt vittek ki szabadtérbe, így a Márton-napi hagyományörzés, a Mikulás-ünnepség és a karácsonyi koncert helyszíne is a Piac téren volt.

Márton napi vigasság

A település újdonságként 2021-ben szervezte meg első alkalommal a Márton-napi vigasságot. Színes program állt össze: egy vendég szakács hagyományos libaétel recepteket osztott meg az érdeklődőkkel. Folytatásként libanyak leves készült, melyből kóstolót kaptak a résztvevők. Ezt követően folytatódott a vigasság hagyományörző táncházzal. A gyerekek Márton-naphoz kötődő népi játékokat is tanulhattak. A Piac téren „libás” dekorációját az óvodások készítették.

Adventi készülődés

Az októberi őszi hangulatot gyorsan felváltja az adventi időszak, és az ünnepekre várakozás alatt a közterületek is lassan ünnepi díszbe öltöznek.

Minden évben megépül a betlehem az önkormányzati épület előtti téren. Sok család látogatja a betlehemi istállót, ahol a kisded Jézus megszületik. Advent első vasárnapjára kerül felállításra és vízkeresztig díszíti a teret.

DECEMBER

Az év utolsó hónapja bővelkedik ünnepi eseményekben.

Szent Miklós a keleti egyház máig legtiszteltebb szentje. Krisztus után született 245-ben, Patara városában egy gazdag család gyerekeként. Kisgyerek korában árva maradt, szüleit egy járvány vitte el. Szüleitől örökölt vagyonával, nagybátyjához – aki érsek volt – Patara város kolostorába költözött. Már kisgyerek korában megszerette az ottani életet és végül a papi hivatást választotta. Életét mindvégig az emberiségnek és a gyerekeknek szánta.

Mikulás-nap a településen

Zalaszentbalázson hagyomány, hogy a gyerekeket 14 éves korig meglátogatja a Mikulás és minden gyerek ajándécsomagot kap. Az elmúlt közel tíz évben a kultúrházban, kulturális rendezvény keretében érkezett a Téliapó. A COVID időszak felülírta ezt a szokást is, 2020-ban gyalog járta a falut a Mikulás. Minden gyerek a házuk előtt várta és átvette tőle az ajándékot. A legkisebbek majd mindegyike verssel, énekkel kedveskedett a Mikulásnak.

2021-ben a Piac tér volt a színtere a Mikulás-ünnepségnek, ahol a hideg ellenére nagyon jól érezték magukat a gyerekek.

Karácsonyvárás

A településen mindig is fontos szerepet játszott az adventi időszak. A település közösségi csoportjai, illetve lakossága a szeretet ünnepét egyben az egyik legjobb közösségépítő, közösségformáló rendezvénynek élik meg. A korábbi években a kultúrházban zajlott a karácsonyi műsor, ahol az iskolások lélekiemelő előadását tekinthették meg az érdeklődők, majd vendég művész szórakoztatta a közönséget. A járványügyi korlátozások miatt 2021-ben a Piac téren három adventi hétvégén együtt készült és ünnepelt a település közössége mikulástól-karácsonyig. Minden alkalommal, szép számmal jelentek meg a helyiek a rendezvényen. 2021-ben ezüstvasárnap hagyományteremtő szándékkal közösen feldíszítették a falu karácsonyfáját, a helyi civil szervezetek pedig adventi énekeket adtak elő. A karácsony előtti vasárnapon adventi koncert tette még bensőségesebbé a várakozás időszakát a falu lakói számára.

Hagyományteremtő szándékkal útnak indították az „Ünnepi ablakok” programot is. December 25-ig minden nap más-más ház ablaka öltözött ünnepi díszbe a faluban, csodálatos alkotások születtek.

Karácsony a kereszténység jelentős ünnepe, Jézus születésnapja. Napjainkra családi vonatkozása felerősödött, a szeretet, az összetartozás, az ajándékozás ünnepe lett. A karácsony éj varázslatát valószínűleg mindnyájan ismerjük. Ez az az ünnep, melynek valódi tartalma a legelevenebben él ma is. Karácsony-este minden elcsendesedik.

Míg advent a reményteli várakozás ideje, a szenteste maga a megvalósult és beteljesedett csoda.

ZALASZENTBALÁZSI FALUKÖNYV, KALENDÁRIUM

Kiadó: Zalaszentbalázs Község Önkormányzata
Felelős kiadó: Hencsei Margit polgármester
Felelős szerkesztő: Tóth Enikő, Sinkovics Norbert
Lektorálás: Horváthné Nagy Elvira
Fényképek: Zalaszentbalázs Község Önkormányzata
Nyomda: www.rgbnyomda.hu
ISBN 978-615-01-6189-1

A zalaszentbalázi falukönyv és kalendárium a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program, A helyi identitás és kohézió erősítése tárgyú felhívása alapján, a TOP-5.3.1-16-ZA1-2017-00014 kódszámú projekt keretén belül valósul meg.

Köszönet illeti a lelkes civil szervezeteket, az önkénteseket és mindenkit, akik évről évre hozzájárulnak ahhoz, hogy a község közösségi és kulturális élete ilyen értékes, színes és tartalmas.

Szeretettel várjuk Önöket rendezvényeinken, látogatóhelyeinken!

Zalaszentbalázs, 2022

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

